

Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys Syötekyläntien risteysalueen osalta

Pudasjärven kaupunki

Muutosluettelo

Versio:	Päiväys:	Muutoksen kuvaus	Tarkastettu	Hyväksyjä
1	5.9.2025	Valmis	Laura Haikonen	Laura Haikonen

Projekti:
Työnumero:
Asiakas:
Versio:
Päiväys:
Tekijä:

Syötteen OYK, luontoselvityksen täydennys,
Syötekylläntie
25021667
Pudasjärven kaupunki
Valmis
5.9.2025
Sanna Räisänen

Sisältö

1.	JOHDANTO	5
2.	AINEISTOT JA MENETELMÄT	6
3.	TULOKSET	7
3.1	Kasvillisuus ja luontotyytit	7
3.1.1	Selvitysalueen ja sen kasvillisuuden yleiskuvaus	7
3.1.2	Kasvilajisto	10
3.1.3	Luontotyytit	10
3.2	MUUT HUOMIONARVOISET LAJIT	16
3.3	NATURA- JA LUONNONSUOJELUALUEET, POHJAVESIALUEET SEKÄ MUUT LUONNON ARVOALUEET	17
4.	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	17
5.	LÄHTEET	19

Kartta- ja ilmakuvat:

Maanmittauslaitos (MML)

Karttojen paikkatieto:

Sweco Finland Oy,

Luonnonvarakeskus

Valokuvat:

Sweco Finland Oy, 2024 ja 2025

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23703233

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

YHTEYSTIEDOT

Luontoselvityskonsultti
Sweco Finland Oy

Yhteyshenkilö:

Luontoasiantuntija (biologi FM), Sanna Räisänen

Rautatienkatu 33

90100 Oulu

Puh. 050 5740911

sanna.raisanen@sweco.fi

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekylläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

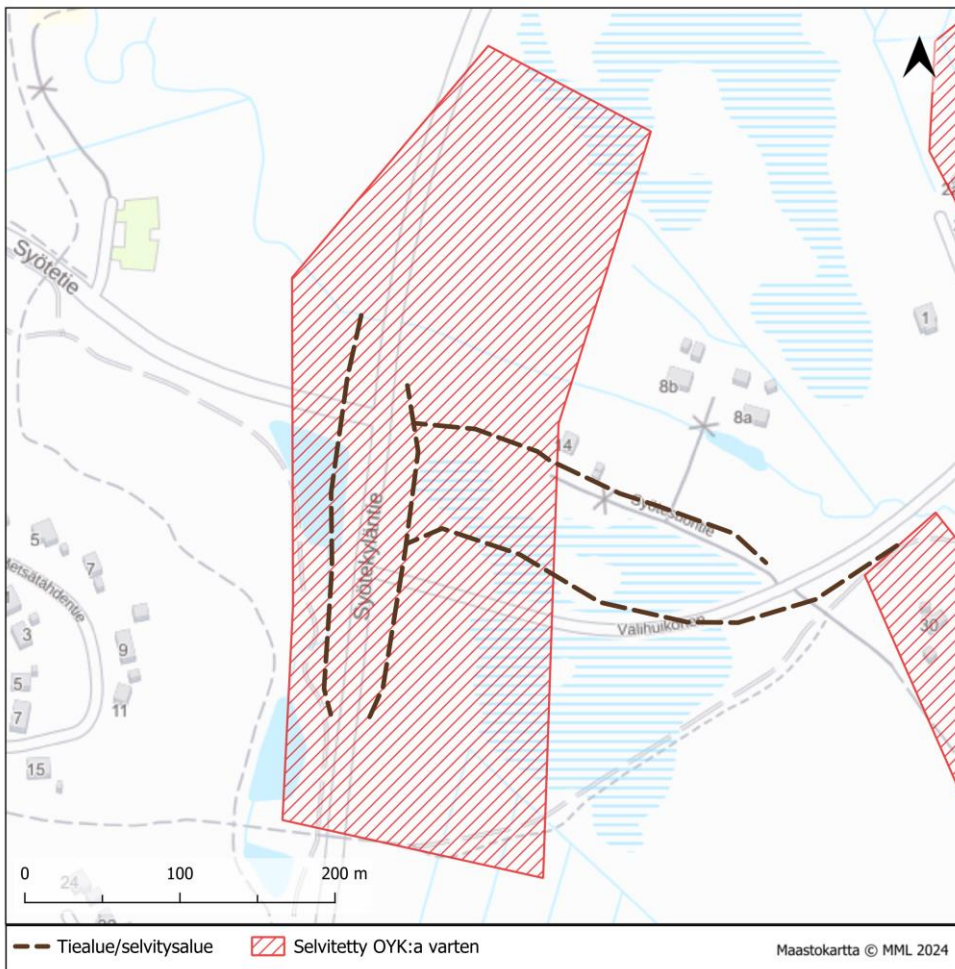
Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

1. JOHDANTO

Tämän luontoselvityksen täydennyksen tarkoituksena on tarjota riittävät tiedot alueen luontoarvoista Syötekyläntien, Syötetien ja Välihuikosen risteysalueen suunnitteluun. Selvitysalue sijaitsee Pudasjärven kaupungin koillisosassa Syötteen osayleiskaava-alueella. Osa alueesta on selvitetty Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksessä (Sweco, 2025) kesällä 2024. Tämän selvityksen maastotöissä keskityttiin tuolloin selvittämättä jääneeseen osaan tiealuetta ja raportoidaan molempien selvitysten tulokset selvitysalueelta ja sen välittömästä läheisyydestä.

Suunniteltu tiealue ja samalla selvitysalue on seuraavassa kuvassa (Kuva 1) mustien katkoviivojen välinen alue. Punaisella vinoviivoituksella näkyvät osayleiskaavaa varten selvitetty alueet.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti.

Luontoselvityksen maastokäynti tehtiin 14.8.2025.

Luontoselvityksen tekijänä oli biologi (FM) Sanna Räisänen ja tarkastajana biologi (FM) Laura Haikonen molemmat Sweco Finland Oy:stä.

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

2. AINEISTOT JA MENETELMÄT

Työn lähtötietoina käytettiin Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi, 2023 ja 2024a-g) kautta tilattuja uhanalaisten ja luontodirektiivin liitteiden IV ja II lajien sekä rauhoitettujen lajien esiintymispaikkatietoja sekä Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvitystä (Sweco, 2025). Lisäksi lähtötietoina käytettiin mm. perus-, puusto- ja maanpeitekarttoja, ilmakuvia (Luke, 2025). Käytetyt lähteet on mainittu lähdeluettelossa.

Selvitys tehtiin yleiskaavatasoisena. Maastotöissä pyrittiin tunnistamaan selvitysalueen ja sen vierialueen luontoarvot. Erityisesti kiinnitettiin huomiota seuraaviin seikkoihin:

- luonnonsuojelulain 29 §:n mukaiset luontotyytit
- vesilain 2. luvun 11 §:n vesiluontotyytit
- uhanalaisten luontotyyppien luonnontilaiset tai niiden kaltaiset kohteet
- uhanalaisten, harvinaisten ja direktiivilajien esiintymät
- paikallisesti harvinaiset ja edustavat kohteet

Huomiota kiinnitettiin myös haitallisten vieraskasvilajien esiintymiseen.

Muiden eliöryhmien osalta luontoselvitys perustuu olemassa oleviin tietokantatietoihin ja aiempiin luontoselvityksiin.

Maastotöiden ja lähtötietojen perusteella rajattiin arvokkaiden luontokohteiden sijainti selvitysalueella sekä mahdollisten lisäselvitysten tarve. Arvokkaiden kohteiden rajauspäätökset tehtiin asiantuntija-arviona. Luontoselvityksen kohteet luokiteltiin eri arvoluokkiin soveltaen oppaan Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi (Mäkelä & Salo, 2021) ohjeistusta:

- luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut kohteet
- luokka 2: Erityisen tärkeät kohteet
- luokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet
- luokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

Raportissa esitetään kasvillisuudeltaan ja luontotyyppiltään huomionarvoiset kohteet karttarajauksin (Kuva 7) ja tekstikuvauksin sekä yleiskuvaus selvitysalueen kasvillisuudesta ja luontotyypeistä. Raportissa on myös yleispiirteinen kuvaus koko alueesta.

3. TULOKSET

3.1 Kasvillisuus ja luontotyytit

3.1.1 Selvitysalueen ja sen kasvillisuuden yleiskuvaus

Selvitysalue sijoittuu metsäkasvillisuusvyöhykkeiden jaossa pohjoisboreaalisen vyöhykkeen Koillismaan alueelle (4A). Suokasvillisuusvyöhykkeiden aluejaossa selvitysalue kuuluu Pohjanmaan aapasuo- ja vyöhykkeen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aapasuoalueiden rajamaille. Tässä selvitettävä tiealue sijoittuu Iso-Syötteen ja Pikkusyötteen matkailu- ja laskettelukeskusten, sekä Syötekylän asutusalueen välisten teiden risteyskseen.

Suunniteltu tiealue sijoittuu lähes kokonaan Välihuikosen ja aikanaan Syötetien risteyskseen kohdalle tulleen Syötesuontien väliin. Syötesuontie on Syötekyläntien puolelta katkaistu, mutta se on yhä käytössä mökkitonteille Välihuikosen puolelta. Tiealueet ojineen ovat vahvasti muokattuja alueita, joilla on vähän luontoarvoja.

Välihuikosen ja Syötesuontien välinen alue on pääosin avosuota, mutta sen luonnontila on heikentynyt sitä ympäröivien teiden ja muun ihmistoiminnan takia. Suo on ollut aikanaan osa laajempaa Syötesuota, mutta pieni suon reuna-alue on nykyään jäänyt eristyksiin teiden väliin (Kuva 2. Suunnittelun alueen ortoilmakuva Kuva 2), eikä sen vesitalous ole enää luonnontilainen. Alueen itäpäässä on ilmeisesti pohjaveden tarkastusputki ja suon läpi näyttää kaivetun johdinalue ilmakuvasa vuodelta 2012 (Kuva 3). Suon avoin keskiosa on länsiosasta saraneva/lyhytkorsinevamaista ja itäosastaan rämeisempää (Kuva 4) ja lähes kauttaaltaan kuivumisen seurauksena taimettuvaa, ei luonnontilaista suota. Nevaosalla vallitsevat pullosara, tupasvilla, vaivaiskoivu, leväkkö, raate ja rämeisemmällä osalla tupasvillamättäät, vaivaiskoivu ja männyntaimet ovat hallitsevampia. Tienojat ovat kauimmillaankin noin 30 metrin päässä suoalueen keskeltä.

Myös Välihuikosen eteläpuolinen alue, jonne suunnittelun alue ylittää hieman, on tien ja myös retkeilyreitit/latupohjan vierellä olevien ojien myötä vesitaloudeltaan muuttunutta, taimettuvaa, rämeistä aluetta (Kuva 5).

Luontotyyppejä, jotka eivät ole luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia ei tässä selvityksessä kuvioitu.

Kuva 2. Suunnittelualueen ortoilmakuva 2025.

Kuva 3. Vesiputki suoalueen itäpäässä (vas) ja vuoden 2012 ortokuvassa (MML, historialliset ilmakuvat) näkyvä kaivanto.

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

Kuva 4 Taimettuvaa suoaluetta selvitysalueella Välihuikosen suunnasta pohjoiseen kuvattuna.

Kuva 5. Pieni oja ja puustoittuva suoalue tien ja retkeilyreitit välissä Välihuikosen eteläpuolella. Kuvaussuunta länteen.

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

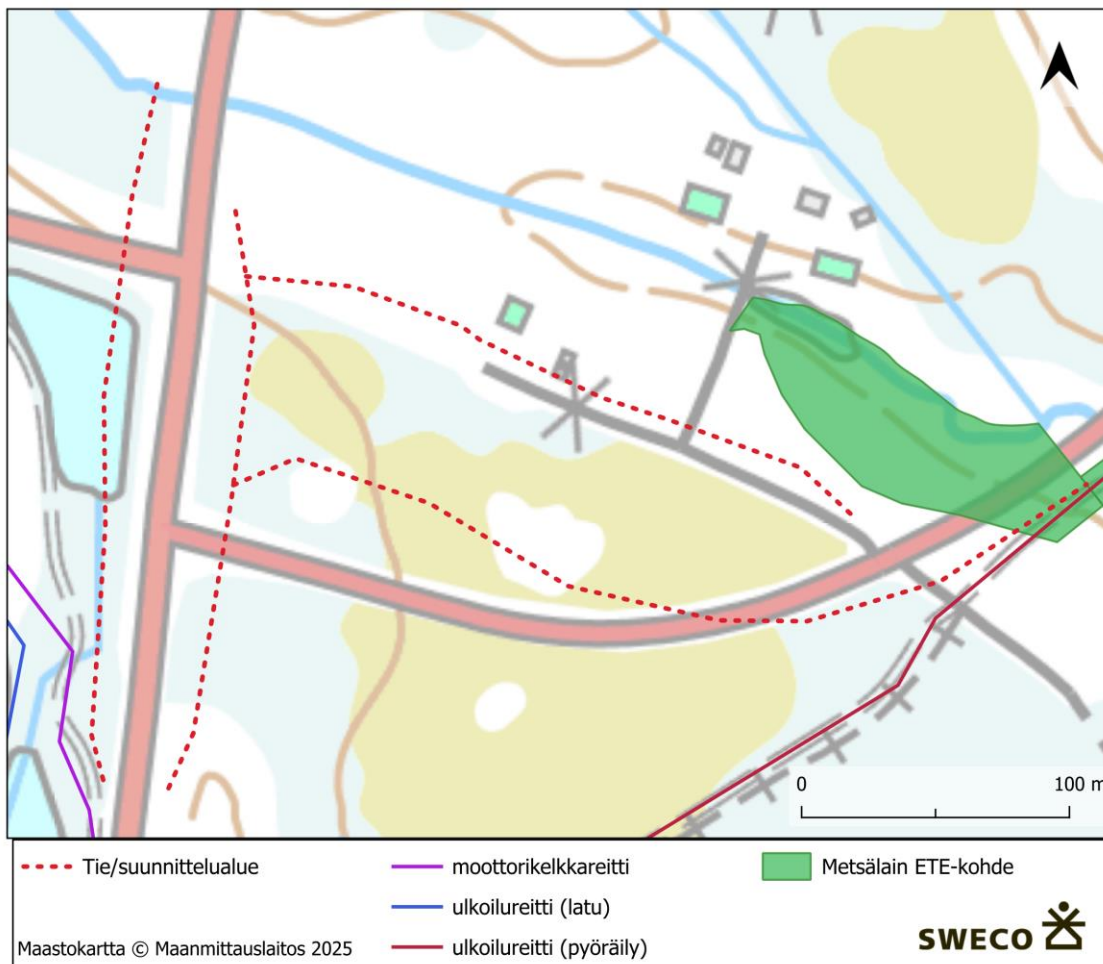
3.1.2 Kasvilajisto

Tämän tai Syötteen osayleiskaavan 2035 (Sweco, 2025a) luontoselvityksen maastokäynneillä suunnittelualueella ei havaittu valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisia tai silmälläpidettäviä (Hyvärinen ym. 2019) eikä lakisääteisesti suojeltavia kasvilajeja (luontodirektiivin liitteiden II ja IV b lajeja tai rauhoitettuja tai erityisesti suojeltuja kasvilajeja). Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi, 2024a-c) mukaan selvitysalueella ei ole uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteisiin IV tai II kuuluvien kasvilajien tunnettuja esiintymispaikkoja.

Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole haitallisten vieraskasvilajien tunnettuja esiintymispaikkoja (Laji.fi, 2024d) eikä niitä havaittu selvityksissä.

3.1.3 Luontotyytit

Luontoselvityksen perusteella selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain (9/2023) 29 §:n luontotyyppikohteita, vesilain (587/2011) 2. luvun 11 §:n pienvesikohteita eikä metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Selvitysalueen itäpäässä on pieneltä osin Metsäkeskuksen avoimessa paikkatietoaineistossa (Metsäkeskus, 2025) merkitty metsälain (1996/1093) 10 §:n tarkoittamaa erityisen tärkeää elinympäristökuviota (ETE) pienveden välitön lähiympäristö (Kuva 6). Kuvion läpi menee nykyisinkin tie.

Kuva 6. Metsälakikohde Metsäkeskuksen avoimessa aineistossa. Tie menee nykyisinkin kohteen läpi.

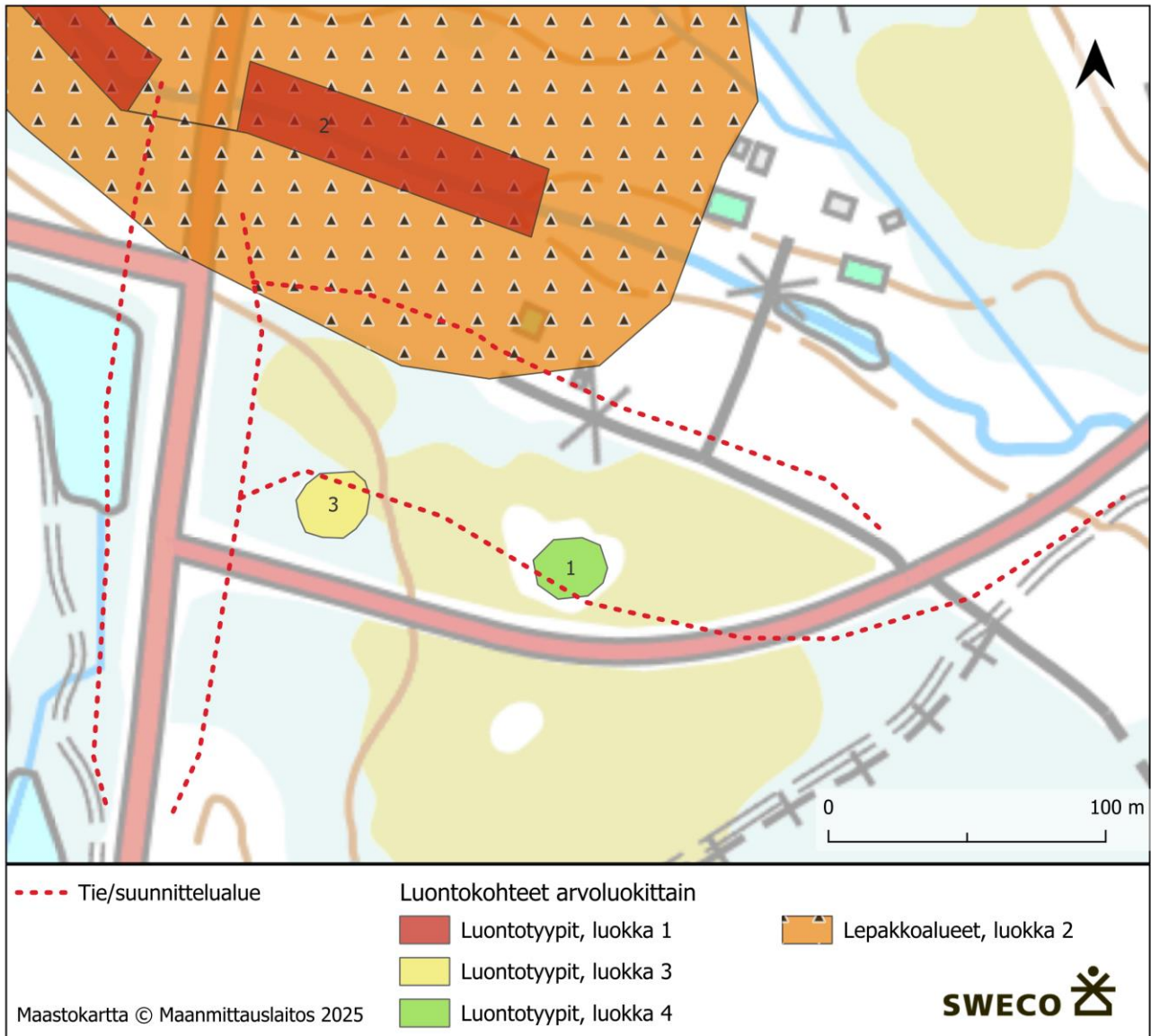
Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
 Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

Selvitysalueella on yksi kasvillisuudeltaan huomionarvoinen arvoluokan 4 kohde, kangasmetsäsaareke (kuvio 1), jonka kuvaus ja huomiointisuositus esitetään alla. Selvitysalueen välittömässä lähiympäristössä on lisäksi Syötteen osayleiskaavan luontoselvityksessä rajattu yksi arvoluokan 1 pienvesikohde (kuvio 2) ja yksi arvoluokan 3 kasvillisuuskohde (kuvio 3). Kyseiset kohteet on jätetty tiesuunnitelma-alueen ulkopuolelle, mutta niidenkin lyhyet kuvaukset ja huomiointisuositukset esitetään alla. Kaikkien edellä mainittujen kohteiden rajaukset esitetään kartalla (Kuva 7). Kuvassa esitetty lepakkoalue käsitellään kohdassa 3.2.

Kuva 7. Huomionarvoiset luontokohteet tien suunnittelualueella ja sen lähiympäristössä. Lepakkoaluetta kuvaillaan kappaleessa 3.2.

Kuvio 1. Kangasmetsäsaareke (NT/VU) Arvoluokka 4

Kangasmetsäsaareke on luontotyyppiltään varttunut havupuuvaltainen kuivahko kangas, joka on Pohjois-Suomessa silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi ja valtakunnallisesti vaarantunut (VU) (Kontula & Raunio 2018). Saareke on säilynyt pitkään metsän käsittelyn ulkopuolella. Kuviolla kasvaa vain yksi järeäkö mänty ja muu puusto on melko nuorta, etenkin kuvion laitamilla kasvaa paljon nuorta puustoa. Lahopuuta ei kuviolla ole. Tien oja on aivan saarekkeen vieressä ja kuivattaa sen ympäristöä. Saareke ei sijaitse vesitaloudeltaan luonnontilaisella suolla, eikä sitä ole merkitty metsäläpikönteeksi (Metsäkeskus 2025). Kenttäkerroksen valtalajeja ovat puolukka ja variksenmarja, keskellä on pieni jäkälävaltainen alue.

Huomiointisuositus: Alue suositellaan mahdollisuuksien mukaan jätettäväksi maankäytön muutosten (myös metsänhakuun) ulkopuolelle.

Kuva 8. Kuivahkon kankaan saarekettä selvitysalueella (kuvio 1).

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

Syötteen osayleiskaavan luontoselvityksessä rajatut huomionarvoiset luontotyytit

Kuvio 2: Syötekyläntien alittava puro/pikkujoki

Arvoluokka 1

Vesilain (587/2011) 3. luvun 2. §:n pienvesikohde. Luonnontilaisen kaltainen puro välittömine lähiympäristöineen. Syötekyläntien molemmin puolin sijoittuva purojakso, luontotyyptään havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujoet (NT/VU). Tien itäpuolella uoma on maankäytön muutosalueella suora, joten sitä on mahdollisesti joskus oikaistu ennen 1960-lukua, mihin asti historiallisia ilmakuvia on saatavilla. Sekä ylä-, että alavirrassa on luonnontilaisempia, mutkittelevia purojaksoja, puroissa on paikoin järeääkin lahoppua. Puron rantavyöhykkeillä on suojaavaa metsikköä ja rehevää, kosteutta vaativaa kasvillisuutta sekä viileä, kostea pienilmasto. Kasvillisuus on tien länsipuolella korpimaista (kuusi, harmaaleppä, pihlaja, metsäkorte, isotalvikki, mesiangervo) ja itäpuolella lehtomaista (kuusi, tuomi, harmaaleppä, tähtitalvikki, kotkansiipi, metsäalvejuuri, lehväsammas). Puroissa ja sen rannalla esiintyy mm. rentukkaa, kurjenjalkaa, myrkykeisoa ja luhtavuohennokkaa. SYKE:n (2024) Purohelsinki -aineistossa. Purohabitaatin muuttuneisuus paikalla on luokkaa 3 (tila heikentynyt), ja puroissa esiintyy lohikalaa. Pärjänjoentien länsipuolelle tien suuntaisesti on vasta kaivettu uusi laskuoja etelänpuoleisista vesialtaista, joten siltä kohtaa rantaa on muutettu.

Huomiointisuositus: Uhanalaiseen luontotyyppiin kohdistuvien vaikutusten minimoimiseksi suositellaan välttämään puron rannan ja pohjan kaivuita sekä minimoimaan kiintoaines- ja ravinnepitoisten pintavesivalumien kulkeutuminen puroon. Suositeluna on kunnollisten suojavyöhykkeiden jättäminen puron molemmin puolin (ainakin 15–20 metriä).

Vesilain 3. luvun 2. §:n mukaan ”Vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos: — — 2) aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön — — huononemista” (Vesilaki 587/2011).

Kohteen toimintaa ei saa vaarantaa, ellei siihen saada viranomaiselta lupaa. Vesilain sääntely koskee puron osalta nimenomaan puron asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä.

Kuva 9. Syötekyläntien länsipuolista purojaksoa.

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

Kuvio 3: Välihuikosen ja Syötekyläntien risteys (VU/VU) Arvoluokka 3

Pieni kangasmetsäsaareke, jossa pari vanhaa, komeaa kolopetäjää. Luontotyyppiltään varttunut kuiva kangas (VU/VU).

Huomiointisuositus: Suositellaan, että kohde säilytetään mahdollisuuksien mukaan maankäytönmuutosten (myös metsänhakkuiden) ulkopuolella.

Kuva 10. Kuivan kankaan metsäsaareke näkyvällä paikalla Välihuikosen risteyksessä.

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

3.2 MUUT HUOMIONARVOISET LAJIT

Laji.fi-tietokannan (Suomen Lajitietokeskus 2024 a-f) mukaan selvitysalueella ei ole uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteisiin IV tai II kuuluvien eliölajien tunnettuja esiintymispaikkoja. Alueella on yksi havainto teerestä (*Tetrao tetrix*) vuodelta 2019. Teeri on lintudirektiivin I- ja II/B liitteiden laji ja se on Suomessa elinvoimainen (LC). Aluetta ei ole rajattu Syötteen osayleiskaavan 2035 pesimälinnustoselvityksessä arvokkaaksi lintualueeksi (Sweco, 2024). Alue on vilkasliikenteisten teiden takia häiriöinen ja lähellä on laajempi, soidinalueeksi paremmin soveltuva suoalue.

Kahden kilometrin säteellä selvitysalueista ei ole suojelunarvoisten petolinnun pesäpaikkojen tietokannassa mainittuja tunnettuja petolintujen pesäpaikkoja (Suomen lajitietokeskus 2024g).

Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksessä (Sweco, 2025a) on rajattu arvoluokan 2 lepakkoalue (Suomen lepakotieteellinen yhdistys, 2023) suunnittelualueen tuntumasta (Kuva 7). Selvityksessä todetaan koko osayleiskaava-alueesta seuraavaa:

”Lepakkoselvityksen maastokäynneillä havaittiin suunnittelualueella yksi lepakkolaji, pohjanlepakko (*Eptesicus nilsonii*). Havaintopaikoilla lepakoita oli kerrallaan 1 tai 2 ja havaintoja kertyi yhteensä 22 (Kuva 53). Pohjanlepakko on maamme laajimmalle levinnyt lepakkolaji. Sen voi tavata miltei koko Suomesta, tosin Lapista havaintoja tulee harvakseltaan. Se esiintyy usein asutuksen lähistöllä sopivan suojaisissa metsiköissä ja toisaalta myös pienissä pihapiireissä, joissa on kuitenkin riittävästi puustoa ympärillä. Suuria ja avoimia alueita (esimerkiksi hakkuuaukeita ja avosoita) pohjanlepakko välttää, joskin se saattaa esiintyä myös metsäautoteillä ja varsin pienillä metsäkuvioilla vailla rakennuksia. Päiväpiilokseen pohjanlepakko kelpuuttaa erityisesti rakennukset. Talvea se viettää usein yksin tai muutaman lajitoverin seurassa varsin viileissä oloissa kellarissa tai muussa sopivassa paikassa (Suomen Lepakotieteellinen yhdistys 2023). Pohjanlepakko ei ole uhanalainen laji, mutta se on luontodirektiivin liitteen IV (a) laji, joten sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla kielletty.”

Havaintojen perusteella rajattiin osayleiskaava-alueelta kaksi merkittäväksi arvioitua saalistusympäristöä tai siirtymäreittiä (II-luokan alueet), joista toinen on suunnittelualueen tuntumassa. Aluetta kuvataan selvityksessä seuraavasti:

”Iso-Syötteen pääristeyksen lähellä, Luppovedeltä laskevan puron varrella on saareke varttunutta metsää, jossa on vanhoja kolopuita. Tie ja puro tarjoavat soppivan kokoisia aukeita saalistukseen. Paikalla havaittiin lepakko joka kierroksella. Kesä- ja elokuun havainnot olivat lyhytaikaisia, mutta heinäkuun kierroksella lepakko saalisteli tien päällä pitkään. Tässäkin puronvarsi puustoineen tarjoaa hyvän saalistus- ja siirtymisalueen. Puronvarren varttunut metsikkö vanhoine kolopuineen ja lähistön rakennukset ovat mahdollisia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.”

Suunnittelualue ulottuu juuri lepakkoalueen reunaan, mutta ei puronvarren vanhan puuston alueelle. Lepakoiden kannalta juuri alueen puustoisuuden ja valaistusolosuhteiden säilyminen.

Osayleiskaavan luontoselvityksessä annettu huomiointisuositus:

”Mikäli lepakoille merkittävillä alueilla tehdään puiden poistoa, tulee huomioida, että alueen metsäisyys säilyisi nykyisen kaltaisena jatkossakin. Yksittäisten puiden poisto ei uhkaa ruokailualueen säilymistä, mutta tulee huomioida, että puiden varjostavalla vaikutuksella voi olla merkitystä lepakoiden ruokailualueen kannalta.

Mikäli alueelle rakennetaan ja ruokailualueen valaistusolosuhteita muutetaan, voi yöaikainen valaistus houkutusvaikutuksellaan vähentää lepakoille soveltuvan hyönteisravinnon määrää alueella ja kaventaa lepakoiden suosimia ruokailu- ja siirtymäalueita. Lepakoiden valon sietokyky vaihtelee niiden saalistustavan

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025 Versio: Valmis

mukaan; siipat ovat valaistukselle herkempiä kuin pohjanlepakko. Mikäli valaistusta lisätään, tulisi sen aallonpituuteen kiinnittää huomiota: lepakoiden häirinnän välttämiseksi paras on himmeä, punainen valo (Suomen Lepakkotieteellinen yhdistys 2023).”

3.3 NATURA- JA LUONNONSUOJELUALUEET, POHJAVESIALUEET SEKÄ MUUT LUONNON ARVOALUEET

Selvitysalueetta lähin Natura-alue, Syöte (FI1103828, SAC/SPA) sijaitsee lähimmillään 1.3 kilometrin päässä suunnittelualueen länsipuolella, Iso-Syötteen huipulla ja sen vastakkaisella rinteellä. Maasekä (FI1103813, SAC/SPA) taas sijaitsee suunnittelualueen itäpuolella noin 5 kilometrin päässä. Suunnittelualue on pieni, vilkkaasti liikennöidyllä paikalla ja vastaavaa käyttöä on alueella jo ennestään. (SYKE ja ELY-keskukset, 2018), Voidaan siis pitää selvänä, että tiealueen suunnittelua varten ei tarvita luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia tai tarveharkintaa. Syötteen osayleiskaavaa 2035 varten on tehty tarvittavat selvitykset (Sweco 2025b ja c) ja tämä suunnitelma ei muuta niissä arvioituja vaikutuksia.

Selvitysalueelle tai yli yhden kilometrin säteelle selvitysalueesta ei sijoitu luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita (mukaan lukien soidensuojelun täydennysohjelma-alueet), eikä luokiteltuja pohjavesialueita tai arvokkaita geologisia muodostumia (kallioalueita, kivikoita, tuuli- ja rantakerrostumia tai moreenimuodostumia). Lähin valtion suojeluun varattu alue sijaitsee yli 600 metrin päässä suunnittelualueesta.

Selvitysalueella tai yli kilometrin säteellä siitä ei ole kansainvälisesti (IBA), Suomen (FINIBA) eikä maakunnallisesti (MAALI) tärkeitä lintualueita (BirdLife, 2022).

4. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän luontoselvityksen tarkoituksena on tarjota riittävät tiedot Syötekylläntien, Välihuikosen ja syötetien risteysalueen suunnittelua varten. Luontoselvitys sisältää kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen. Muita luontoarvoja tarkasteltiin lähtötietojen ja Syötteen osayleiskaavaa 2035 (Sweco 2025a) varten tehtyjen selvitysten perusteella.

Selvitysalue on jo voimakkaasti ihmisen muokkaamaa aluetta, jota reunustavat rakennetut tiet joka puolella. Teiden keskellä on pieni, eristynyt suoalue, jonka vesitalous ei ole luonnontilainen.

Selvitysalueella ei ole noroja, puroja tai jokia, mutta sen pohjoisosaa sivuaa vesilain 3 luvun 2 § mukainen puro. Kaivettuja ojia on teiden varsilla. Luontoselvityksessä selvitysalueella ei havaittu lähteitä, lähteikköjä eikä tihkupintoja. Selvitysalueella ei ole luonnontilaisia tai sen kaltaisia soita eikä järviä tai lampia.

Luontoselvityksen maastokäynnillä selvitysalueella ei havaittu valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia tai silmälläpidettäviä eikä lakisääteisesti suojeltavia kasvilajeja (luontodirektiivin liitteiden II ja IV b lajeja tai rauhoitettuja tai erityisesti suojeltuja kasvilajeja). Laji.fi-tietokannan (Suomen lajitietokeskus, 2024a-e) mukaan selvitysalueella ei ole myöskään noiden kasvilajien (eikä muidenkaan uhanalaisten tai lakisääteisesti suojeltujen eliölajien) tunnettuja esiintymispaikkoja.

Kahden kilometrin säteellä selvitysalueista ei ole suojelunarvoisten petolinnun pesäpaikkojen tietokannassa mainittuja tunnettuja petolintujen pesäpaikkoja.

Luontoselvityksen perusteella selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n luontotyyppikohteita, vesilain 2. luvun 11 §:n pienvesikohteita eikä metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Selvitysalueen

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekylläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025

Versio: Valmis

itäreunalla on Metsäkeskuksen avoimessa paikkatietoaineistossa (Metsäkeskus, 2025) mainittu metsälakikohde, pienveden välitön lähiympäristö, jonka läpi menee nykyisinkin tie.

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura-alueita, luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelma-alueita (mukaan lukien soidensuojelun täydennysohjelma-alueet), eikä luokiteltuja pohjavesialueita. Selvitysalueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu myöskään valtakunnallisesti arvokkaita geologisia muodostumia (kallioalueita, kivikoita, tuuli- ja rantakerrostumia tai moreenimuodostumia) eikä kansainvälisesti (IBA), Suomen (FINIBA) eikä maakunnallisesti (MAALI) tärkeitä lintualueita.

Huomioitavat luontokohteet

Kasvillisuudeltaan huomionarvoisia kohteita selvitysalueella on vain yksi varttunut havupuuvaltainen kuivahkon kankaan metsäsaareke (kuvio 1, Kuva 7), joka on Pohjois-Suomessa silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi. Kuvio suositellaan mahdollisuuksien mukaan jätettävän maankäytön muutosten ulkopuolelle.

Lisäselvitystarpeet

Luontoselvityksen perusteella ei ilmennyt tarvetta lisäselvityksille, vaan tämä luontoselvitys tarjoaa tiealueen suunnittelun kannalta riittävät tiedot selvitysalueen keskeisistä luontoarvoista.

5. LÄHTEET

BirdLife, 2025. Tärkeät lintualueet. <https://www.birdlife.fi/suojelu/alueet/> (Luettu 5.9.2025).

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Luonnonsuojelulaki 9/2023. <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1996/1096>. (luettu 5.9.2025)

Luonnonvarakeskus, 2025. Luken monilähteisen VMI:n (MVMI) katselupalvelu (WMS). <https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/srv/api/records/523e73d4-52bb-4065-a033-16887de50342?language=fin>. (luettu 2.9.2025)

Metsäkeskus 2025. Erityisen tärkeät elinympäristökuviot -karttapalvelu. <https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=a29ae4c4eb7240f0895d4ff93f04df1c> (luettu 03.05.2025).

Metsälaki 1093/1996 <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1996/1093>.

Mäkelä, K. & Salo, P., 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023.

Suomen Lajitietokeskus, 2023: huomionarvoiset lajit pl. linjalaskennat ja seurantakohteet, latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.78315>, Linkki hakuun: [https://laji.fi/fi/observation/map?administrativeStatusId=MX.finlex160_1997_appendix4_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix4_specialInterest_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix1%2CMX.finlex160_1997_appendix2a%2CMX.finlex160_1997_appendix3a%2CMX.finlex160_1997_appendix3c%2CMX.finlex160_1997_largeBirdsOfPrey%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.habitatsDirectiveAnnexV%2CMX.primaryInterestInEU%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII_FinlandNaturaSpecies%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix1%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix2A%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix2B%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix3A%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix3B%2CMX.birdsDirectiveSta](https://laji.fi/fi/observation/map?administrativeStatusId=MX.finlex160_1997_appendix4_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix4_specialInterest_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix2a%2CMX.finlex160_1997_appendix2b%2CMX.finlex160_1997_appendix3a%2CMX.finlex160_1997_appendix3b%2CMX.finlex160_1997_appendix3c%2CMX.finlex160_1997_largeBirdsOfPrey%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix1%2CMX.birdsDirectiveStatusMigratoryBirds&redListStatusId=MX.iucnCR%2CMX.iucnEN%2CMX.iucnVU%2CMX.iucnNT&taxonAdminFiltersOperator=OR&countryId=ML.206&time=2010-01-01%2F&collectionIdNot=HR.61%2CHR.4471%2CHR.4051%2CHR.48%2CHR.1747%2CHR.4491%2CHR.3671&individualCountMin=0&loadedSameOrBefore=2023-09-11&coordinates=65.520223%3A65.697107%3A27.404296%3A27.870415%3AWGS84%3A0.0&coordinateAccuracyMax=1000&collectionAndRecordQuality=PROFESSIONAL%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL%2CUNCERTAIN%3BHOBBIYST%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL%3BAMATEUR%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED) (haettu 11.9.2023)

Suomen Lajitietokeskus, 2024a. Huomionarvoiset lajit pois lukien petolintupesät. Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.83534>: Linkki hakuun: https://laji.fi/fi/observation/map?administrativeStatusId=MX.finlex160_1997_appendix4_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix4_specialInterest_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix1%2CMX.finlex160_1997_appendix2a%2CMX.finlex160_1997_appendix3a%2CMX.finlex160_1997_appendix3c%2CMX.finlex160_1997_largeBirdsOfPrey%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.habitatsDirectiveAnnexV%2CMX.primaryInterestInEU%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII_FinlandNaturaSpecies%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix1%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix2A%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix2B%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix3A%2CMX.birdsDirectiveStatusAppendix3B%2CMX.birdsDirectiveSta

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekylläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025 Versio: Valmis

tusMigratoryBirds%2CMX.finnishEnvironmentInstitute2020protectionPrioritySpecies%2CMX.finnishEnvironmentInstitute2020conservationProjectVascularSpecies&redListStatusId=MX.iucnCR%2CMX.iucnEN%2CMX.iucnVU%2CMX.iucnNT&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-01-30&collectionIdNot=HR.3671%2CHR.4051&loadedSameOrBefore=2024-02-05&polygonId=79067&coordinateAccuracyMax=1000) (Haettu 5.2.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024b uhanalaiset sienet ja jäkälät, sammalet, putkilokasvit, levät, Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.94988>, Linkki hakuun https://laji.fi/fi/observation/map?informalTaxonGroupId=MVL.233%2CMVL.23%2CMVL.343%2CMVL.22&informalTaxonGroupIdNot=MVL.2%2CMVL.26%2CMVL.27%2CMVL.28%2CMVL.37%2CMVL.39%2CMVL.40%2CMVL.232&redListStatusId=MX.iucnRE%2CMX.iucnCR%2CMX.iucnEN%2CMX.iucnVU%2CMX.iucnNT&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-04-29&loadedSameOrBefore=2024-10-04&coordinates=65.554001%3A65.962778%3A27.397403%3A27.934768%3AWGS84%3A1.0&coordinateAccuracyMax=1000&recordQuality=EXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL (haettu 4.10.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024c, uhanalaiset Sienet ja jäkälät, Sammalet, Putkilokasvit, Levät, Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.94989>, linkki hakuun https://laji.fi/fi/observation/map?informalTaxonGroupId=MVL.233%2CMVL.23%2CMVL.343%2CMVL.22&informalTaxonGroupIdNot=MVL.2%2CMVL.26%2CMVL.27%2CMVL.28%2CMVL.37%2CMVL.39%2CMVL.40%2CMVL.232&administrativeStatusId=MX.finlex160_1997_appendix4_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix4_specialInterest_2021%2CMX.finlex160_1997_appendix3a%2CMX.finlex160_1997_appendix3b%2CMX.habitatsDirectiveAnnexII%2CMX.habitatsDirectiveAnnexIV%2CMX.habitatsDirectiveAnnexV%2CMX.primaryInterestInEU%2CMX.regionallyThreatened2020_3c%2CMX.regionallyThreatened2020_3b%2CMX.regionallyThreatened2020_3a%2CMX.regionallyThreatened2020_4b&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-05-11&loadedSameOrBefore=2024-10-04&coordinates=65.555817%3A65.818232%3A27.435968%3A27.874359%3AWGS84%3A1.0&recordQuality=EXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL (haettu 4.10.2024).

Suomen lajitietokeskus 2024d: Vieraslajit. latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.83541> Linkki hakuun: https://laji.fi/fi/observation/map?administrativeStatusId=MX.nationalInvasiveSpeciesStrategy%2CMX.otherInvasiveSpeciesList%2CMX.controllingRisksOfInvasiveAlienSpecies%2CMX.euInvasiveSpeciesList%2CMX.nationallySignificantInvasiveSpecies&taxonAdminFiltersOperator=OR&time=2000-01-01%2F2024-01-30&loadedSameOrBefore=2024-02-02&polygonId=79067&coordinateAccuracyMax=100&collectionAndRecordQuality=PROFESSIONAL%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL%2CUNCERTAIN%3BHOBBIIST%3AEXPERT_VERIFIED%2CCOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL%3BAMATEUR%3ACOMMUNITY_VERIFIED%2CNEUTRAL (Haettu 2.2.2024)

Suomen Lajitietokeskus, 2024e Liito-orava, latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.94990>, Linkki hakuun: <https://laji.fi/fi/observation/map?target=MX.48243&loadedSameOrBefore=2024-10-04&polygonId=147670&coordinateAccuracyMax=1000> (haettu 4.10.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024f, raakku, saukko, korpikolva, Latauksen tunniste <http://tun.fi/HBF.96801> Linkki hakuun: <https://laji.fi/fi/observation/map?target=MX.212403%2CMX.47169%2CMX.194661&loadedSameOrBefore=2024-11-12&coordinates=65.469111%3A65.997566%3A27.343489%3A28.3397%3AWGS84%3A0.0> (haettu 12.11.2024).

Sweco | Syötteen osayleiskaavan 2035 luontoselvityksen täydennys
Syötekyläntien risteysalueen osalta

Työnumero: 23702976

Päiväys: 5.9.2025 Versio: Valmis

Suomen Lajitietokeskus, 2024g. Suojelunarvoiset petolintujen pesäpaikat, Latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.83535> Linkki hakuun: <https://laji.fi/fi/observation/map?time=%2F2024-01-30&collectionId=HR.3671&loadedSameOrBefore=2024-01-30&polygonId=79067&coordinateAccuracyMax=1000> (haettu 30.1.2024).

Suomen Lajitietokeskus, 2024h. LajiGIS: Lajin seurantakohteet: Petolinnut, latauksen tunniste: <http://tun.fi/HBF.83532>, Linkki hakuun <https://laji.fi/fi/observation/map?time=2000-01-01%2F2024-01-30&collectionId=HR.4051&individualCountMin=0&loadedSameOrBefore=2024-02-05&polygonId=79067> (haettu 5.2.2024).

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry, 2023. Lepakkokartoitusohje 2023. Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen suosituksia lepakkokartoitusten tekijöille, tilaajille ja kartoitustietoja käyttäville viranomaisille.

Sweco Finland Oy, 2024. Syötteen osayleiskaavan pesimälinnustoselvitys.

Sweco Finland Oy, 2025a. Syötteen osayleiskaava 2035, luontoselvitys.

Sweco Finland Oy, 2025b. MAASELÄN NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINTA: Syötteen osayleiskaava 2035 MAASELKÄ FI1103813, SAC/SPA

Sweco Finland Oy, 2025c. SYÖTTEEN OSAYLEISKAAVA 2035, NATURA-ARVIOINTI – SYÖTE SAC/SPA, FI1103828

Suomen ympäristökeskus, 2024. SYKE, Purohelmi-aineisto: Purohabitaatin ennustettu muuttuneisuus, <https://syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=fefc71aa76b64e88b88cdc28a209832b> (Luettu 12.12.24)

SYKE ja ELY-keskukset, 2018. Natura-alueiden sijaintikartta sekä tietolomakkeiden julkiset versiot ja lomakkeiden tiivistelmät. <https://syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=831ac3d0ac444b78baf0eb1b68076e1a> (luettu 4.9.2025).

Vesilaki 587/2011. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>. (Luettu 2.9.2025)

Sanna Räisänen, Luontoasiantuntija, biologi FM
Sweco Finland Oy
Oulu